

บทความวิจัย

ความพึงพอใจของนิสิตพยาบาล ประชาชนและเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการ พยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 วิทยาลัยพยาบาลบรม ราชชนนี นพรัตน์วชิระ

สุกิจ ทองพิลา*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อประเมินความพึงพอใจของนิสิตพยาบาล ประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ เป็นการศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ นิสิตพยาบาล ประชาชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 51 คน 191 คน และ 12 คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด สำหรับนิสิตพยาบาล ประชาชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาช เท่ากับ 0.97, 0.91 และ 0.96 ตามลำดับ เก็บข้อมูลเดือนพฤษภาคม 2555 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในภาพรวมทั้ง 3 กลุ่ม อยู่ในระดับสูง โดยนิสิตพยาบาล มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 มากที่สุด รองลงมาคือ ประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 4.38$; $S.D. = 0.55$, $\bar{X} = 4.34$; $S.D. = 0.43$, $\bar{X} = 3.97$; $S.D. = 0.49$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ด้านนิสิตพยาบาล วิทยาลัยฯ ควรมีการเพิ่มสัดส่วนอาจารย์สอนนิสิตตามเกณฑ์มาตรฐานของสภาการพยาบาล ด้านประชาชน ควรเน้นให้นิสิตพยาบาลให้บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ และด้านเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ วิทยาลัยฯ ควรมีการประสานงานกับแหล่งฝึกล่วงหน้า เพื่อเตรียมความพร้อมและปัจจัยเกื้อหนุนในการฝึกให้เหมาะสม

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ; การจัดการเรียนการสอน; วิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2

* พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ กรุงเทพมหานคร

ความเป็นมาของปัญหา

วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่กระทำต่อมนุษย์ เพื่อการดูแลช่วยเหลือ การฟื้นฟูสภาพ การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งการช่วยเหลือแพทย์กระทำการรักษาโรค โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาลเพื่อให้การบริการด้านสุขภาพตอบสนองต่อความต้องการของสังคมทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชนทั้งในภาวะปกติ และเจ็บป่วย (สมจิต, 2544) การศึกษาพยาบาลประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติซึ่งต้องสัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยภาคทฤษฎีมุ่งให้ความรู้ด้านวิชาการร่วมไปกับการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล ภาคปฏิบัติเป็นการจัดประสบการณ์ให้นิสิตได้นำความรู้ภาคทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการแก่ประชาชนในสถานการณ์จริง (สมคิด, 2550) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติและสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติจึงมีความสำคัญต่อประสบการณ์การเรียนรู้ของนิสิตพยาบาลมากทั้งจากด้านความร่วมมือประชาชนในชุมชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนิสิตพยาบาล (มณฑาทิพย์, 2548)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครินทร์ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข สถาบันสมทบมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มุ่งผลิตบัณฑิตพยาบาลตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ ที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาพัฒนาควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนในระบบบริการสุขภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) รายวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นิสิตพยาบาลใช้กระบวนการพยาบาลแบบองค์รวมเพื่อ

แก้ปัญหาสุขภาพ เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยนิสิตพยาบาลจะฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ เรื่อง การสำรวจชุมชน การวางแผนทางและการแก้ไขปัญหาสาธารณสุข การเยี่ยมบ้าน การพยาบาลมารดาและทารก การสอนสุขศึกษา การวางแผนครอบครัว การให้ภูมิคุ้มกันโรค การอาชีวอนามัย และการออกหน่วยเคลื่อนที่ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในแหล่งฝึก (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครินทร์, 2555)

การส่งนิสิตพยาบาลฝึกภาคปฏิบัติเพื่อให้มีทักษะในด้านการพยาบาลอนามัยชุมชน และได้ประสบการณ์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และชุมชน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ผ่านมาประสบปัญหาว่า นิสิตพยาบาลยังไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ในภาคทฤษฎีมาสู่ภาคปฏิบัติ ทำให้ไม่สามารถเก็บประสบการณ์ในการฝึกภาคปฏิบัติได้ครบตามความต้องการของหลักสูตร ชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับนิสิตพยาบาลเมื่อลงไปฝึกภาคปฏิบัติ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีภาระงานมากไม่แน่ใจในบทบาทเมื่อต้องรับผิดชอบดูแลนิสิตพยาบาล ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตพยาบาลประชาชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ซึ่งผู้วิจัยเองเป็นผู้จัดการรายวิชาดังกล่าว และยังไม่มีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้มาก่อน การศึกษาครั้งนี้สามารถสะท้อนให้เห็นว่า วิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน ชุมชนเพียงใด การจัดการศึกษาพยาบาลมีประสิทธิภาพเพียงใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ให้มี

ประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจภาพรวมของนิสิตพยาบาล ประชาชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในแหล่งฝึกวิชาชีพปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจภาพรวมของนิสิตพยาบาล ประชาชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในภาพรวมในการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ

สมมติฐานงานวิจัย

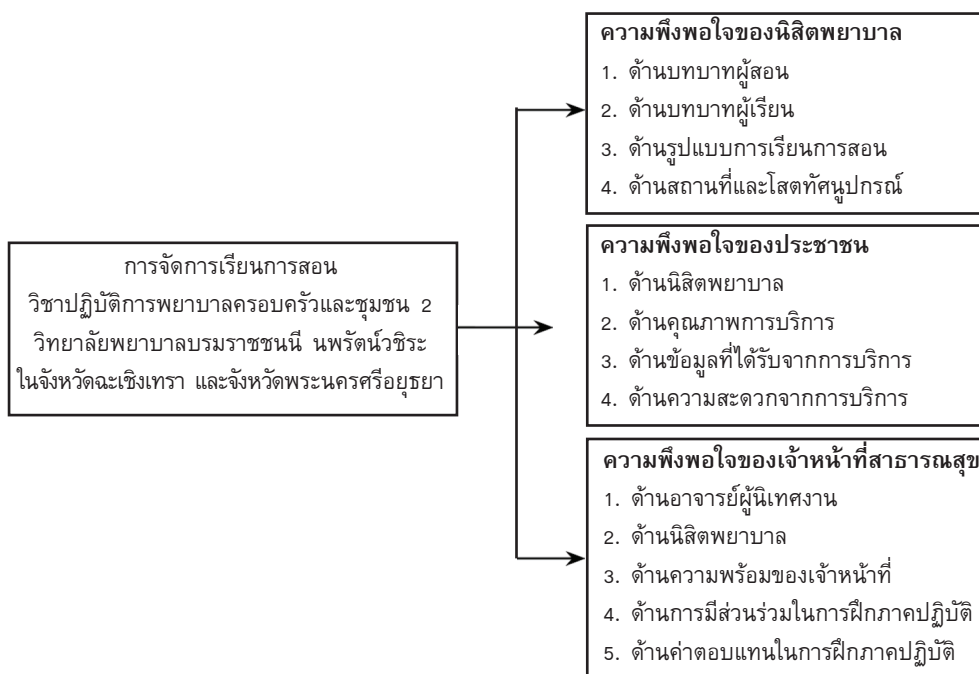
1. ความพึงพอใจภาพรวมของนิสิตพยาบาล ประชาชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ วิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน

2. ปัญหา อุปสรรคในภาพรวมต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดความพึงพอใจ ด้านนิสิตพยาบาลของ กุลยา (2548) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ทำให้นิสิต

พยาบาลมีโอกาสพัฒนาทักษะด้านต่างๆ เช่น การปฏิบัติพยาบาล การตัดสินใจ การแก้ปัญหา มนุษย์สัมพันธ์ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ซึ่งจะทำให้ นิสิตพยาบาลเกิดทักษะและความชำนาญ และส่งผลให้นิสิตเกิดความพึงพอใจและสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านบทบาทผู้สอน ด้านบทบาทผู้เรียน ด้านรูปแบบการเรียนการสอน ด้านสถานที่และสัณฐานอุปกรณ์ ด้านความพึงพอใจของประชาชน ใช้แนวคิดผู้รับบริการของ อเดย์ และแอนเดอร์เซน (Aday & Anderson, 1975) กล่าวว่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยประเมินระบบบริการสาธารณสุขว่า ประชาชนเข้าถึงและมีความพึงพอใจเพียงใด ประกอบด้วยปัจจัยด้านผู้ให้บริการ ด้านคุณภาพการบริการ ด้านข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ ด้านความสะอาดจากการบริการ และความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติใช้แนวคิดของ แมคเคย์ (Mackay, 2004) กล่าวว่า ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานเป็นทัศนคติของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับการตอบสนองตามที่ตั้งความหวังหรือคาดหวังเอาไว้ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้ฝึกสอน ด้านนิสิตพยาบาล ด้านความพร้อมของเจ้าหน้าที่ด้านการมีส่วนร่วมในการฝึกภาคปฏิบัติ ด้านค่าตอบแทนในการฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งแนวคิดความพึงพอใจของนิสิตพยาบาล ประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาในครั้งนี้ต้องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน จึงจะส่งผลสัมฤทธิ์ในทางบวกต่อการจัดการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติ ทำให้นิสิตพยาบาลได้ประสบการณ์ฝึกปฏิบัติครบตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

แผนภูมิ 1 กรอบแนวคิดการจัดการเรียนการสอน และความพึงพอใจของนิสิตพยาบาล ประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. ความพึงพอใจของนิสิตพยาบาล หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกทางบวกของนิสิตพยาบาลต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครินทร์บุรีรัมย์ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ต้องการ หรือบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ได้แก่ ปัจจัยด้านบทบาทผู้สอน ด้านบทบาทผู้เรียน ด้านรูปแบบการเรียนการสอน ด้านสถานที่และสัณฐานอุปกรณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 บทบาทผู้สอน หมายถึง ความรู้ ความชำนาญ และเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรการพยาบาลอนามัยชุมชน ให้คำแนะนำ แนวทางการช่วยเหลือ มีความสามารถในการถ่ายทอด และเทคนิคการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้ นิสิตได้รับประสบการณ์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

ในขณะที่นิสิตพยาบาลฝึกวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2

1.2 บทบาทผู้เรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถของนิสิตพยาบาลในการนำความรู้ ในภาคทฤษฎี ไปใช้ปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้รับบริการในสภาพการณ์จริงในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2

1.3 รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง การฝึกปฏิบัติในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ครอบคลุมการใช้กระบวนการพยาบาลแบบองค์รวมด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพ เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยมีระยะเวลาฝึกปฏิบัติเวลา 4 สัปดาห์ ในเรื่องการสำรวจชุมชน การวางแผน และการวินิจฉัยปัญหา สาธารณสุข การเยี่ยมบ้าน การพยาบาลมารดาและทารก การสอนสุขศึกษา การวางแผนครอบครัว การให้ภูมิคุ้มกันโรค การอาชีวอนามัย และการออกหน่วย

เคลื่อนที่ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ในแหล่งฝึก

1.4 ด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์
หมายถึง ความพร้อมของโรงพยาบาลส่งเสริม
สุขภาพตำบลในแหล่งฝึก ด้านมีสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่จำเป็น
อย่างเพียงพอ เช่น เป็นสถานบริการที่มีสภาพดี มี
สถานที่พักสำหรับนิสิตพยาบาล มีเครื่องมือการสื่อ
การสอน เช่น หนังสือในห้องสมุด วัสดุทัศนวัสดุต่าง ๆ
เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สไลด์ รูปภาพที่มีความจำเป็น
ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2

2. ความพึงพอใจของประชาชน หมายถึง
ความคิดเห็นหรือความรู้สึกทางบวกของประชาชน
ต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาล
ครอบครัวและชุมชน 2 วิทยาลัยพยาบาลบรม
ราชชนนี นพรัตน์วชิระ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และได้รับการตอบสนอง
ในสิ่งที่ต้องการ หรือบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ประกอบ
ด้วยปัจจัยด้านผู้ให้บริการ ด้านคุณภาพการบริการ
ด้านข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ ด้านความสะดวก
จากการบริการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผู้ให้บริการ หมายถึง นิสิตพยาบาล
ขณะฝึกวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน
2 ให้ความสนใจและตั้งใจทำงานในหน้าที่ให้บริการ
ด้วยความเสมอภาค การแสดงออกต่อผู้มาใช้บริการ
ในลักษณะยิ้มแย้ม แจ่มใส การพูดจาแบบสุภาพ
อ่อนโยน ให้บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็น
มนุษย์

2.2 คุณภาพการบริการ หมายถึง
ความรู้ ความสามารถในการให้บริการสุขภาพแก่
ผู้ป่วย คุณภาพของการดูแล การเอาใจใส่ มุ่งเน้น
การพยาบาลองค์รวม ด้วยความเอื้ออาทร มีเมตตา
และเป็นกัลยาณมิตร ที่ผู้ป่วยได้รับในทัศนะของ
ผู้ป่วยที่มีต่อการบริการจากนิสิตพยาบาลขณะฝึกปฏิบัติ
วิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2

2.3 ข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ

หมายถึง การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของการ
เจ็บป่วย การรักษา เช่น การปฏิบัติตนเองของผู้
ป่วยและการใช้ยา จากนิสิตพยาบาลขณะฝึกวิชา
ปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2

2.4 ความสะดวกจากการบริการ
หมายถึง การใช้เวลารอคอย การดูแลรักษาเมื่อ
มีความต้องการในสถานบริการ ความสะดวกที่ได้
รับในสถานบริการจากนิสิตพยาบาลขณะฝึกวิชา
ปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2

3. ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุข หมายถึง ความคิดเห็นหรือความ
รู้สึกทางบวกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อการ
จัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาล
ครอบครัวและชุมชน 2 วิทยาลัยพยาบาลบรม
ราชชนนี นพรัตน์วชิระ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และได้รับการตอบสนอง
ในสิ่งที่ต้องการ หรือบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่ง
ประกอบด้วยปัจจัยด้านอาจารย์ผู้นิเทศงาน ด้าน
นิสิตพยาบาล ด้านความพร้อมของเจ้าหน้าที่ ด้าน
การมีส่วนร่วมในการฝึกภาคปฏิบัติ ด้านค่าตอบแทน
ในการฝึกปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 อาจารย์ผู้นิเทศงาน หมายถึง
อาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์
วชิระ ที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการ
พยาบาล เข้าใจในหลักสูตรในสาขาที่สอน สามารถ
ประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีมาใช้ในการปฏิบัติการ
พยาบาล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี วางตัวเหมาะสมเป็น
ที่เชื่อถือของบุคคล มีความเสียสละ มีความรับผิดชอบ
และตรงต่อเวลาเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

3.2 นิสิตพยาบาล หมายถึง นิสิต
พยาบาลในขณะฝึกวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัว
และชุมชน 2 ที่มีความรู้คุณธรรมจริยธรรม การ
มนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความอดทน เสียสละสามารถ
ประยุกต์องค์ความรู้ทางทฤษฎี เป็นพื้นฐานในการ
ปฏิบัติการพยาบาลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์แบบ
องค์รวมแก่ผู้รับบริการโดยใช้กระบวนการพยาบาล

ตามมาตรฐานการพยาบาล

3.3 ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขที่จะรับผิดชอบนิสิตพยาบาลในการฝึกภาคปฏิบัติ พร้อมทั้งมีความเข้าใจหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนนิสิตในวิชาปฏิบัติพยาบาล ครอบคลุมและชุมชน 2

3.4 การมีส่วนร่วมในการฝึกภาคปฏิบัติ หมายถึง เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเข้าร่วมในการปฐมนิเทศ เลือกสรรประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติในแหล่งฝึกปฏิบัตินั้น ประสบการณ์ที่จำเป็นที่นิสิตพยาบาลต้องเรียนรู้ และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

3.5 ค่าตอบแทนในการฝึกภาคปฏิบัติ หมายถึง ค่าตอบแทนที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพรัตน์วชิระ จ่ายให้กับแหล่งฝึกภาคปฏิบัติในการส่งนิสิตฝึกปฏิบัติวิชาปฏิบัติการพยาบาล ครอบคลุมและชุมชน 2 ได้แก่ ค่าตอบแทนการสอนในคลินิก ค่าปฐมนิเทศ ค่าตอบแทนในแหล่งฝึก เป็นต้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross Sectional Descriptive Study) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตพยาบาล ประชาชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบคลุมและชุมชน 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพรัตน์วชิระ เก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 1 - 31 พฤษภาคม 2555

ประชากร

1. การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาจากประชากรทั้งหมด นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ชั้นปีที่ 4 รุ่นที่ 5

ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2555 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพรัตน์วชิระ ที่ฝึกวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบคลุมและชุมชน 2 ทั้งหมด จำนวน 51 คน โดยแบ่งเป็น ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางพระ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 25 คน และในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเทพมณคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 26 คน

2. ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัว หรือตัวแทนครอบครัว ครอบครัวละ 1 คนในชุมชนที่นิสิตพยาบาลฝึกวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบคลุมและชุมชน 2 ซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติเป็นผู้กำหนดให้ โดยพิจารณาจาก จำนวนครัวเรือนไม่เกิน 100 หลังคาเรือน ชุมชนให้ความร่วมมือ สะดวกในการเข้าศึกษาข้อมูล มีความปลอดภัย ประกอบด้วย หมู่ที่ 7 บ้านช่องงาม โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางพระ จังหวัดฉะเชิงเทรา และหมู่ที่ 2 บ้านบึงกระสังข์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเทพมณคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 191 คน

3. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในแหล่งฝึกวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบคลุมและชุมชน 2 มีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 6 เดือนขึ้นไป ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางพระ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 6 คน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเทพมณคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด คือ

1. แบบสอบถามสำหรับนิสิตพยาบาล ประกอบด้วย

1.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส คະแนนเฉลี่ยสะสม

1.2 ส่วนที่ 2 แบบประเมินระดับความพึงพอใจของนิสิตพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากแนวคิดความพึงพอใจของ กุลยา (2548) ประกอบด้วยปัจจัยด้านบทบาทผู้สอน จำนวน 10 ข้อ ด้านบทบาทผู้เรียน จำนวน 8 ข้อ ด้านรูปแบบการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ และด้านสถานที่และโสตทัศนูปกรณ์ จำนวน 9 ข้อ

2. แบบสอบถามด้านความพึงพอใจของประชาชน ประกอบด้วย

2.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ สิทธิในการรักษาพยาบาล รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ระยะทางจากบ้านมาที่โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล ระยะเวลาในการเดินทางจากบ้านมาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

2.2 ส่วนที่ 2 แบบประเมินระดับความพึงพอใจของประชาชน ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากแนวคิดความพึงพอใจของ อเดย์ และแอนเดอร์เซน (Aday & Anderson, 1975) ประกอบด้วย ปัจจัยด้านนิสิตพยาบาล จำนวน 7 ข้อ ด้านคุณภาพการบริการ จำนวน 9 ข้อ ด้านข้อมูลที่ได้รับจากการบริการจำนวน 6 ข้อ และด้านความสะดวกจากการบริการ จำนวน 6 ข้อ

3. แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประกอบด้วย

3.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ ประสบการณ์การการเป็นครูพี่เลี้ยง

3.2 ส่วนที่ 2 แบบประเมินระดับความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากแนวคิดความพึงพอใจของ แมคเคย์ (Mackay, 2004) ประกอบด้วยปัจจัยด้านอาจารย์ผู้ให้การสอน จำนวน 10 ข้อ ด้านนิสิตพยาบาล จำนวน 11 ข้อ ด้านความพร้อมของเจ้าหน้าที่ จำนวน 7 ข้อ การ

มีส่วนร่วมในการฝึกภาคปฏิบัติ จำนวน 7 ข้อ และด้านค่าตอบแทนในการฝึกปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ

การวัดระดับความความพึงพอใจของนิสิตพยาบาล ประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ใช้เกณฑ์กำหนดระดับของ วิเชียร (2553) ดังนี้ คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด = ความกว้างอันตรภาคชั้น/จำนวนชั้น จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงกำหนดระดับความพึงพอใจ ได้ดังนี้ คือ ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง ความพึงพอใจระดับต่ำ ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง ความพึงพอใจระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจสูง การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามสำหรับนิสิตพยาบาล ประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน หาความเชื่อมั่นชนิดความสอดคล้องภายในของเครื่องมือกับนิสิตพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่น 110 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ ประชาชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในแหล่งฝึกวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางเตย จังหวัดจะเชิงเทรา และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านซ่ง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แห่งละ 10 คน หาความเที่ยงของแบบสอบถามสัมประสิทธิ์แอลฟาของ คอนบราค เท่ากับ 0.97, 0.91, 0.96 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ และในการศึกษาไม่ได้ใส่สิ่งแทรกแซงหรือการทดลองใดๆ ให้กับกลุ่มที่ศึกษา แบบสอบถามทั้งหมดไม่ได้ระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม และผลการศึกษาวิจัยนำเสนอเป็นภาพรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพรัตน์วชิระ ในกลุ่มนิสิตพยาบาลศาสตรบัณฑิต ผู้วิจัยเข้าพบนิสิตพยาบาลที่แจ้งวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย กลุ่มประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้วิจัยส่งจดหมายขอเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางพระ จังหวัดฉะเชิงเทรา สำเนาถึงผู้นำชุมชนหมู่ที่ 7 บ้านช่องงาม ตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเทพมงคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำเนาถึงหมู่ที่ผู้นำชุมชน 2 บ้านบึงกระสังข์ ตำบลเทพมงคล อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และขออนุญาตเก็บข้อมูล หลังจากการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 เสร็จสิ้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งสามชุดใส่ซองพร้อมแนบปากกาเพื่ออำนวยความสะดวกให้กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามและนำไปมอบให้ตัวแทน ได้แก่ หัวหน้าห้องนิสิตพยาบาล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางพระ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้นำชุมชนหมู่ที่ 7 บ้านช่องงาม ตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเทพมงคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้นำชุมชนหมู่ที่ 2 บ้านบึงกระสังข์ ตำบลเทพมงคล อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเก็บข้อมูล และติดตามแบบสอบถามหลังการส่งประมาณ 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์กลับคืนจากกลุ่มนิสิตพยาบาล ประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 51 ฉบับ 191 ฉบับ และ 12 ฉบับ จากแบบสอบถามที่ส่งไป 51 ฉบับ 200 ฉบับ และ 12 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100, 95.5 และ 100 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลทั่วโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจวิเคราะห์ความพึงพอใจภาพรวมของนิสิตพยาบาล ประชาชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

นิสิตพยาบาล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 43 คน (ร้อยละ 84.3) สถานภาพสมรส โสด 37 คน (ร้อยละ 72.5) อายุระหว่าง 24 ถึง 53 ปี คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00 – 3.50 จำนวน 33 คน (ร้อยละ 64.7)

ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 117 คน (ร้อยละ 61.3) อายุระหว่าง 15 ถึง 86 ปี อายุเฉลี่ย 44.8 ปี สถานภาพสมรสคู่ 132 คน (ร้อยละ 69.1) การศึกษาระดับประถมศึกษา 90 คน (ร้อยละ 47.1) อาชีพเกษตรกร 112 คน (ร้อยละ 58.6) สิทธิบัตรทอง 166 คน (ร้อยละ 86.9) รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ระหว่าง 2,500 บาท ถึง 70,000 บาท รายได้เฉลี่ย 14,097 บาท ระยะทางจากบ้านมาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ระหว่าง 2 ถึง 10 กิโลเมตร ระยะทางเฉลี่ย 2.82 กิโลเมตร ระยะเวลาเดินทางจากบ้านมาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ระหว่าง 5 ถึง 50 นาที เวลาเฉลี่ย 17.29 นาที ตามลำดับ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 10 ราย (ร้อยละ 83.3) อายุระหว่าง 23 ถึง 55 ปี อายุเฉลี่ย 34.6 ปี สถานภาพสมรสคู่ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 66.7) การศึกษาระดับปริญญาตรี 7 คน (ร้อยละ 58.3) ไม่มีประสบการณ์การเป็นครูพี่เลี้ยงมากที่สุด 10 ราย (ร้อยละ 83.3) ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ นักวิชาการสาธารณสุข

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ทันดาภิบาล และ อายุราชการระหว่าง 2 ถึง 23 ปี อายุราชการเฉลี่ย
แผนแพทย์ไทย แห่งละ 2 คนเท่ากัน (ร้อยละ 16.7) 10.7 ปี ตามลำดับ

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจรายด้าน และภาพรวมของนิสิต
พยาบาล ประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ต่อการจัดการเรียนการสอนนิเวศวิทยาปฏิบัติการ
พยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ แยกตาม
แหล่งฝึกภาคปฏิบัติ

กลุ่ม/ปัจจัย	จังหวัดฉะเชิงเทรา (n = 25)			จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (n = 26)		
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
นิสิตพยาบาล						
1. ด้านบทบาทผู้สอน	4.44	0.31	สูง	4.26	0.61	สูง
2. ด้านบทบาทผู้เรียน	4.35	0.33	สูง	4.23	0.56	สูง
3. ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน	4.75	0.34	สูง	4.35	0.48	สูง
4. ด้านสถานที่และสัทธิศานุภาพ	4.55	0.29	สูง	4.12	0.69	สูง
ความพึงพอใจภาพรวม	4.52	0.31	สูง	4.24	0.58	สูง
ประชาชน						
1. ด้านนิสิตพยาบาล	4.34	0.14	สูง	4.22	0.44	สูง
2. ด้านคุณภาพการบริการ	4.31	0.43	สูง	4.19	0.61	สูง
3. ด้านข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ	4.41	0.21	สูง	4.38	0.57	สูง
4. ด้านความสะดวกจากการบริการ	4.48	0.30	สูง	4.40	0.52	สูง
ความพึงพอใจภาพรวม	4.38	0.27	สูง	4.30	0.54	สูง
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข						
1. ด้านอาจารย์ผู้ฝึกสอน	3.95	0.44	สูง	3.92	0.44	สูง
2. ด้านนิสิตพยาบาล	3.76	0.33	สูง	4.52	0.41	สูง
3. ด้านความพร้อมของเจ้าหน้าที่	3.72	0.53	สูง	4.48	0.49	สูง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการฝึกภาคปฏิบัติ	3.56	0.47	ปานกลาง	4.40	0.61	สูง
5. ด้านคำตอบแทนในการฝึกภาคปฏิบัติ	3.24	0.24	น้อย	4.22	0.56	สูง
ความพึงพอใจภาพรวม	3.65	0.40	ปานกลาง	4.30	0.50	สูง

จากตาราง 1 พบว่า นิสิตพยาบาลที่ฝึก
วิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ใน
จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความพึงพอใจภาพรวม ใน
ระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 0.31 มากกว่านิสิตพยาบาลในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ที่มีความพึงพอใจภาพรวม ใน
ระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 0.31

ประชาชนในแหล่งฝึกวิชาปฏิบัติการ
พยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ในจังหวัด

ฉะเชิงเทรา มีความพึงพอใจภาพรวม ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ
0.27 มากกว่า ประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มีความพึงพอใจภาพรวม ในระดับสูง คะแนนเฉลี่ย
4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขแหล่งฝึกวิชาปฏิบัติ
การพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา มีความพึงพอใจภาพรวมในระดับ
สูง คะแนนเฉลี่ย 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 0.50 มากกว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในจังหวัด

จะเชิงเทร่าที่มีความพึงพอใจภาพรวมในระดับ มาตรฐาน เท่ากับ 0.40
ปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.65 ส่วนเบี่ยงเบน

ตาราง 2 ความพึงพอใจภาพรวมของนิสิตพยาบาล ประชาชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อการจัดการ
เรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ของวิทยาลัยพยาบาลบรม
ราชชนนี นพรัตน์วชิระ

กลุ่ม	ความพึงพอใจ		
	Mean	S.D.	ระดับ
นิสิตพยาบาล			
1. ด้านบทบาทผู้สอน	4.35	0.46	สูง
2. ด้านบทบาทผู้เรียน	4.29	0.44	สูง
3. ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน	4.55	0.41	สูง
4. ด้านสถานที่และสัถตศัณูปการณั	4.33	0.49	สูง
ความพึงพอใจภาพรวม	4.38	0.49	สูง
ประชาชน			
1. ด้านนิสิตพยาบาล	4.28	0.29	สูง
2. ด้านคุณภาพการบริการ	4.25	0.52	สูง
3. ด้านข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ	4.39	0.40	สูง
4. ด้านความสะดวกจากการบริการ	4.44	0.50	สูง
ความพึงพอใจภาพรวม	4.34	0.43	สูง
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข			
1. ด้านอาจารย์ผู้สอน	3.93	0.44	สูง
2. ด้านนิสิตพยาบาล	4.14	0.59	สูง
3. ด้านความพร้อมของเจ้าหน้าที่	4.10	0.51	สูง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการฝึกภาคปฏิบัติ	3.98	0.54	สูง
5. ด้านค่าตอบแทนในการฝึกภาคปฏิบัติ	3.73	0.40	สูง
ความพึงพอใจภาพรวม	3.97	0.55	สูง

จากตาราง 2 พบว่า ความพึงพอใจ
ภาพรวมต่อการฝึกปฏิบัติวิชาปฏิบัติการพยาบาล
ครอบครัวและชุมชน 2 ในกลุ่มนิสิตพยาบาลสูง
ที่สุด ในระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 4.38 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน เท่ากับ 0.49 รองลงมา คือประชาชน อยู่

ในระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 4.34 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน เท่ากับ 0.43 และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
อยู่ในระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.97 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน เท่ากับ 0.55 ตามลำดับ

ตาราง 3 ปัญหาอุปสรรคโดยรวมของนิสิตพยาบาล ประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ

ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
นิสิตพยาบาล (n = 51)		
- ไม่มีปัญหา	32	62.74
- จำนวนอาจารย์นิเทศไม่เพียงพอ	10	19.60
- ที่พัก	9	17.64
รวม	51	100.00
ประชาชน (n = 191)		
- ไม่มีปัญหา	152	79.58
- การให้บริการแบบเอื้ออาทร	28	14.65
- การประเมินความต้องการของผู้รับบริการ	11	5.75
รวม	191	100.00
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข (n = 12)		
- ไม่มีปัญหา	6	50.00
- การติดต่อประสานงานกับอาจารย์นิเทศ	4	33.33
- รู้สึกเครียดเมื่อต้องดูแลนิสิต	2	16.66
รวม	12	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของนิสิตโดยรวมต่อการฝึกภาคปฏิบัติวิชาการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ของนิสิตพยาบาลส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา จำนวน 32 ราย (ร้อยละ 64.7) จำนวนอาจารย์นิเทศไม่เพียงพอ จำนวน 10 ราย (ร้อยละ 19.6) และมีปัญหาที่พักขณะฝึกภาคปฏิบัติ จำนวน 9 ราย (ร้อยละ 17.64) ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา จำนวน 152 ราย (ร้อยละ 79.5) ขาดการให้บริการแบบเอื้ออาทร จำนวน 28 ราย (ร้อยละ 14.65) และขาดการประเมินปัญหาความต้องการของผู้รับบริการ จำนวน 11 ราย (ร้อยละ 5.57) และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา จำนวน 6 ราย (ร้อยละ 50) มีปัญหาการติดต่อประสานงานกับอาจารย์นิเทศ จำนวน 4 ราย (ร้อยละ 33.3) และรู้สึกเครียดเมื่อต้องดูแลนิสิต จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 16.6) ตามลำดับ

อภิปรายผล

เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจภาพรวมต่อการฝึกปฏิบัติวิชาการปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ในกลุ่มนิสิตพยาบาล ประชาชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พบว่า ประชากรในทุกกลุ่มที่ศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง โดยนิสิตพยาบาลมีความพึงพอใจสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิทยาลัยมีการจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 โดยบูรณาการความรู้ทั่วไปและความรู้ด้านวิชาชีพภาคทฤษฎี มาใช้ในสถานการณ์จริงในชุมชน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ใฝ่รู้ พัฒนาความรู้ และทักษะทางการพยาบาลตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาโรค และการฟื้นฟูสภาพ

ดูแลครอบคลุมทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณของประชาชน และก่อนที่นิสิตจะลงฝึกภาคปฏิบัติ นิสิตพยาบาลจะต้องผ่านการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ในภาคทฤษฎี จำนวน 3 หน่วยกิต ซึ่งเน้นการบรรยายเนื้อหา การวินิจฉัยชุมชน การวางแผนแก้ไขปัญหาอนามัยชุมชน การนิเทศงาน สาธารณสุข การประสานงาน เพื่อให้เกิดมีทัศนคติ หลักการและทฤษฎีที่จะนำไปใช้ปฏิบัติ โดยมีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย ทั้งการบรรยายแบบมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษาจากเทป โทรทัศน์ การจัดกลุ่มทำรายงาน การใช้สถานการณ์จำลอง การฝึกปฏิบัติการวินิจฉัยปัญหา สุขภาพ บุคคล ครอบครัว และชุมชน เป็นต้น

วิทยาลัยมีความพร้อมของโสตทัศนูปกรณ์ที่เพียงพอ และมีความสมบูรณ์พร้อมที่จะใช้งาน เพื่อให้ นิสิตพยาบาลเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด เช่น ห้องสมุด มีการเปิดบริการในนอกเวลาราชการ ในวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 16.30 - 20.30 น. และวันเสาร์ - อาทิตย์ เวลา 8.00 - 16.00 น. มีเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สายความเร็วสูง เพื่อให้ นิสิตพยาบาลสืบค้นความรู้ทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ กนิษฐา (2546) พบว่า รูปแบบการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษามีความรู้ทางวิชาการก่อนที่จะฝึกภาคปฏิบัติจะช่วยลดความวิตกกังวลสำหรับนักศึกษา ก่อนลงชุมชนได้ นอกจากนี้ วิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการประสานงานแหล่งฝึกและอาจารย์พี่เลี้ยงก่อนที่จะส่งนิสิตพยาบาลลงฝึกปฏิบัติ โดยคณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนเตรียมความพร้อมแหล่งฝึกและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึกนำเสนอผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนในปีที่ผ่านมา ประชุมกลุ่มอภิปรายปัญหาการจัดการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์เรียนการสอน และแนวทางการนิเทศร่วมกันระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์ภาควิชา และบรรยาย

ทางวิชาการที่อาจารย์พี่เลี้ยงสนใจและต้องนำไปนเทศการฝึกปฏิบัติ นิสิตพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับอุดม (2546) กล่าวว่า การเตรียมการด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล ต้องมีการติดต่อประสานงานกับบุคลากรของแหล่งฝึกทุกระดับ ทั้งนโยบาย ผู้ปฏิบัติการ และประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เพื่อประเมินความสนใจ พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติ สถานบริการสาธารณสุขที่ใช้ในการฝึกภาคปฏิบัติยังมีการเตรียมพร้อมในการเป็นแหล่งฝึกและมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอเหมาะสมตามความต้องการของนิสิต ดังที่ อุไรวรรณ (2540) กล่าวว่า แหล่งฝึกภาคปฏิบัติเป็นหัวใจของวิชาชีพพยาบาล เพราะพยาบาลเป็นวิชาชีพแห่งการปฏิบัติ แหล่งฝึกที่ดีควรให้ประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเอื้อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้เป็นอย่างดี และในภาคปฏิบัติมีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญคอยควบคุมดูแลนิสิต ให้ข้อเสนอแนะด้วยความเป็นกัลยาณมิตร เพื่อส่งเสริมให้นิสิตเกิดการเรียนรู้ตามความต้องการของรายวิชา (สถาบันบรมราชชนก, 2555) สอดคล้องกับการศึกษาของ สุพรรณพิมพ์ (2548) ได้ศึกษากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนวิชาอนามัยชุมชนของอาจารย์พยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในปี พ.ศ. 2548 พบว่า อาจารย์พยาบาลวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลครอบครัวและชุมชน รายวิชาในภาคทฤษฎี และรายวิชาในภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ประชาชน มีความพึงพอใจระดับสูง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกระบวนการเตรียมความพร้อมของวิทยาลัยฯ ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ของวิทยาลัยฯ มีการจัดการเรียนการสอนเป็นลำดับขั้นเพื่อเตรียมความพร้อมให้นิสิตพยาบาลมีความ

รู้ในเชิงทฤษฎี เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ พยาบาล และต่อการทำงานเพื่อช่วยเหลือเพื่อน มนุษย์ที่เจ็บป่วยและได้รับความทุกข์ทรมาน โดยการนำความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติการ พยาบาลทั้ง 4 ด้าน คือ การส่งเสริมสุขภาพ การ ป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ แบบองค์รวม (ประนอม, 2544) โดยใช้รูปแบบการ เรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผลิตเกิดความ เข้าใจในเชิงทฤษฎีอย่างลึกซึ้งก่อนที่จะลงฝึกปฏิบัติ ในชุมชนซึ่งเป็นสถานการณ์จริง และในภาคปฏิบัติ มีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญคอยควบคุม ดูแล ชี้แนะ การ ฝึกปฏิบัติให้แก่ผลิตพยาบาลอย่างใกล้ชิดทำให้ ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง สอดคล้อง กับการศึกษาของ ณิชารีย์ (2547) โดยศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานพัฒนามาตรฐานชุมชนแบบ มีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนแหล่งฝึกวิชาการ พยาบาลอนามัยชุมชน 3 ของนักศึกษาพยาบาล ศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 รุ่นที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรม ราชชนนี สุพรรณบุรี พบว่า ผู้นำชุมชนมีความ พึงพอใจต่อการปฏิบัติตนของนักศึกษาในระดับมาก และนางพิมล (2554) ได้จัดทำโครงการพัฒนาการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้เรียนและชุมชน ใน กระบวนการวินิจฉัยชุมชน ของนักเรียนพยาบาล กองทัพบกชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ด้วยการประยุกต์จัดการเรียนรู้แบบสะท้อนคิด (reflective learning) และการร่วมกันระหว่าง นักศึกษากับชุมชน (participatory learning) พบว่า ชุมชนมีความพึงพอใจมาก

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีความพึงพอใจอยู่ ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบวนการจัด การเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาล ครอบคลุมและชุมชน 2 ของวิทยาลัยฯ มีการวางแผน อย่างเป็นระบบทั้งในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ทำให้ผลิตพยาบาลสามารถนำความรู้ในภาคทฤษฎี มาปรับใช้ในการฝึกภาคปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

และชุมชนในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ ประกอบกับ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ มี ประสบการณ์ปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 2 ถึง 23 ปี ซึ่ง นันทนา (2546) กล่าวว่า ผู้นำนักศึกษา พยาบาลควรมีประสบการณ์การทำงานในคลินิกไม่ ต่ำกว่า 2 ปี ทั้งนี้เพราะเกิดการสะสมประสบการณ์ การเรียนรู้ มีความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจใน การปฏิบัติงาน สามารถคิดวิเคราะห์ สอน และมอบ หมายงานให้กับผู้อื่นได้ทำให้การปฏิบัติงานมี ประสิทธิภาพ เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งปัจจัยทั้งจากด้านตัวนิสิตพยาบาล และความ รู้สึกภาคภูมิใจในตนเองที่ได้เป็นผู้รับผิดชอบดูแล นิสิตพยาบาลในขณะฝึกภาคปฏิบัติ จะส่งผลต่อ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข จำนวน 10 คน (ร้อยละ 83.3) ไม่ เคยมีประสบการณ์เป็นอาจารย์ที่เลี้ยงในการสอน ภาคปฏิบัติ นิสิตพยาบาลภาคปฏิบัติก็ตาม ดังที่ สุทิตา (2549) ได้ศึกษาความคิดเห็นในการรับ นักศึกษาพยาบาลฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัย ชุมชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในสถานอนามัย และโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดชัยนาท พบว่า ประสบการณ์การนิเทศนักศึกษาพยาบาลกับความ พร้อมในการเป็นผู้นิเทศ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จึงส่ง ผลให้เกิดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ ในกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. วิทยาลัยฯ ควรมีการเพิ่มจำนวนอาจารย์ นิเทศภาคปฏิบัติให้ได้สัดส่วนตามเกณฑ์มาตรฐาน ของสภาการพยาบาล คือ อาจารย์ 1 คน: นิสิต พยาบาล 8 คน
2. อาจารย์ผู้นิเทศควรมีการประสานงาน เรื่อง การฝึกภาคปฏิบัติของนิสิตพยาบาล ควรมี

การติดต่อและสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขในแหล่งฝึก และมีการประสานงานกับ
แหล่งฝึกฯ ก่อนส่งนิสิตไปฝึกภาคปฏิบัติแต่เนิ่นๆ
เพื่อให้แหล่งฝึกจะได้มีการจัดเตรียมบุคลากร และ
อุปกรณ์ต่างๆ ที่เกื้อหนุนในการฝึกภาคปฏิบัติให้แก่
นิสิตพยาบาลได้อย่างเหมาะสม

3. ควรเน้นให้นิสิตให้บริการสุขภาพอย่าง
เอื้ออาทรด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์

บรรณานุกรม

- กนิษฐา ปิ่นสุวรรณ. (2546). ผลของการเตรียม
ความพร้อมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์
ชั้นปีที่ 4 ก่อนฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาล
อนามัยชุมชน 3. วิทยาลัยพยาบาลบรม
ราชชนนี นครราชสีมา, นครราชสีมา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ประกาศกระทรวง
ศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552.
มปท.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2548). การพัฒนารูปแบบ
การฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลที่เน้นชุมชน
สำหรับนักศึกษาพยาบาล: วิจัยเชิงสมรรถนะ.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- นงพิมพ์ นิมิตอนันท์. (2544). โครงการพัฒนา
การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้เรียนและ
ชุมชนในกระบวนการวินิจฉัยชุมชน ของ
นักเรียนพยาบาลกองทัพบก วิทยาลัย
พยาบาลกองทัพบก. วารสารพยาบาล
สาธารณสุข. 15(4), 107-124.
- นันทนา น้ำฝน. (2546). เอกลักษณ์พยาบาล
วิชาชีพ. สงขลา: เทพการพิมพ์.
- นิชารีย์ โรจนกิริติกานต์. (2546). การติดตามผล
การดำเนินงานพัฒนานาอนามัยชุมชนแบบ
มีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนแหล่งฝึก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ
วิชาการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 อย่าง
ต่อเนื่องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการ
เรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับนิสิต
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตด้วย

วิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน 3. วิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี,
สุพรรณบุรี.

ประนอม โอทกานนท์. (2544). การประกันคุณภาพ
การศึกษาศาขพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพ
มหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

มณฑาทิพย์ ไชยศักดิ์. (2548). ระเบียบการสอน/
พยาบาลในคลินิก. นนทบุรี: ยุทธรินทร์
การพิมพ์.

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ.
(2555). คู่มือการจัดการเรียนการสอน
วิชาการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับ
เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ภาคเรียน
ที่ 3 ปีการศึกษา 2554. กรุงเทพมหานคร.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2553). สถิติวิเคราะห์สำหรับการ
วิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมคิด รักษาสัตย์. (2550). การจัดการเรียนการ
สอนในคลินิก. กรุงเทพมหานคร: สำนัก
พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมจิต หนูเจริญกุล. (2544). การพยาบาลศาสตร์
ของการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: วิ
พริ้นติ้ง.

- สถาบันพระบรมราชชนก. (2555). *หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2554*. สถาบันพระบรมราชชนก, กรุงเทพมหานคร.
- สุทิตา สงวนสัจ. (2549). *ความคิดเห็นในการรับนิสิตพยาบาล ฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโรงพยาบาลชุมชน และสถานอนามัยจังหวัดชัยนาท. การค้นคว้าอิสระ* ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สุพรรณพิมพ์ นิ่มสะอาด. (2548). *การศึกษากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ของอาจารย์พยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร.
- อุดม พานทอง. (2546). *การจัดการศึกษาเพื่อการปฏิบัติการพยาบาล. ประเด็นและแนวโน้มทางการพยาบาล หน่วยที่ 8 - 13 สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อุไรวรรณ เจนวนิชยานนท์. (2540). *การพัฒนาดัชนีความเป็นเลิศทางวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (อุดมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร.
- Aday, L. A., & Anderson, R. (1975). *Access to medical care*. Ann Arbor Michigan: Health Administration Press.
- Mackay, P. (2004). *Which Remuneration and Rewards System will Work Best for Us; Performance Based or Skill Based?: The Management Development Centre* Wellington.

Nursing Students Populations and Health workers Satisfaction of Teaching and Learning management in Family and Community Nursing Practicum II Boromarajonani College of Nursing, Napparat Vajira

Sukit Thongpila*

Abstract

The aim of this descriptive study was to explore the satisfaction of nursing students populations and health workers on teaching and learning management in Family and Community Nursing Practicum II, Boromarajonani College of Nursing, Napparat Vajira. Sample included 51 nursing, students 191 populations, and 12 health workers in practical training Chacherngsao and Phra Nakhon Si Ayutthaya province. The instrument consisted of three sets; for nursing students, populations, and health workers. The content validity of the developed questionnaires were verified by three experts. The Cronbach's Alpha Coefficient were 0.97, 0.91 and 0.96, respectively. The data were collected in May 2012 and were analyzed using frequency, percentage, mean and standard deviation.

The result showed that overall satisfaction mean scores of 3 groups was at a high level. Nursing student's had the highest satisfaction on teaching and learning management in Family and Community Nursing Practicum II, follow by populations and health workers. ($\bar{X} = 4.38$; $S.D. = 0.55$, $\bar{X} = 4.34$; $S.D. = 0.43$, $\bar{X} = 3.97$; $S.D. = 0.49$) respectively.

This research suggested that College of Nursing should increase the proportion of instructor: student according to Thailand Nursing Council's standard. The nursing students should be more prepared on providing humanized health care. In addition, College of Nursing should coordinate with health care centers before the course begin for preparedness and appropriate supporting factors of training.

Keywords: satisfaction; teaching and learning management; family and community nursing practicum II